

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"
МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КІБЕРНЕТИКИ І ПРИКЛАДНОЇ МАТЕМАТИКИ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

професор з наукової роботи

проф. Студеняк І.П.

7 червня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ БАЗ ДАНИХ І БАЗ ЗНАНЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки 113 – Прикладна математика

Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії

Ужгород, 2019

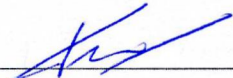
Робоча програма навчальної дисципліни "Сучасні методи організації баз даних і баз знань" для аспірантів спеціальності 113 Прикладна математика.

Розробники: Мулеса Оксана Юріївна, кандидат технічних наук, доцент кафедри кібернетики і прикладної математики

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри кібернетики і прикладної математики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Протокол від «27» 06 2019 року № 13

Завідувач кафедри кібернетики і прикладної математики

_____ (Гече Ф. Е.)

« 27 » 06 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>11 Математика і статистика</u>	За вибором	
Модулів – 4	Спеціальність: 113 Прикладна математика	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		1,2-й	1,2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>доктор філософії</u>	Лекції	
		30 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		30 год.	10 год.
		Самостійна робота	
		120 год.	160 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
Залік, Екзамен	Залік, Екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33:67

для заочної форми навчання – 11:89

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою дисципліни є надання студентам знань і навиків, необхідних для роботи в області створення, зміни, налаштування та обслуговування інформаційних систем та комп'ютерних баз даних (БД).

Завданнями вивчення дисципліни є:

- 1) здобуття умінь і навичок щодо створення БД, налагодження БД, аналізу структури та архітектури БД;
- 2) здобуття знань про моделі БД, типи даних, правила та принципи побудови БД;
- 3) здобуття знань про СКБД, їх типи, їх структуру;
- 4) здобуття навиків роботи із СКБД;
- 5) здобуття знань і умінь, необхідних для створення інформаційних систем;
- 6) здобуття знань і умінь роботи з реляційними БД.
- 7) здобуття знань і умінь роботи з MySQL.
- 8) здобуття знань і умінь роботи в СКБД MongoDB.
- 9) здобуття знань і умінь, необхідних для створення серверних інформаційних систем.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *знати*:

- поняття інформаційної системи та бази даних;
- історію розвитку баз даних;
- основні елементи баз даних, основні правила створення баз даних;
- програмне забезпечення, що працює із базами даних, типи інформації та особливості роботи із ними у базі даних;
- базові концепції для побудови бази даних, правила та обмеження при побудові бази даних;
- технології супроводження баз даних та знань.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен *вміти*:

- створити локальну базу даних;
- провести аналіз існуючої бази даних;
- обирати відповідне програмне забезпечення для роботи із базою даних;
- створити серверну базу даних;
- працювати з СКБД MySQL;
- працювати в СКБД MongoDB;
- самостійно опановувати нові методи та технології організації баз даних та знань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Моделювання даних

Теми

1. Основні поняття структурної організації даних в комп'ютерних системах.

2. Основні поняття моделювання даних в комп'ютерних системах.
3. Інформаційні системи. Бази даних, їх класифікація. Архітектура сучасних баз даних.
4. Системи керування БД. Поняття. Призначення. Види. Функції.

Змістовний модуль 2. Реляційні бази даних

1. Реляційна модель даних. Основні поняття. Обмеження цілісності в РБД.
2. Системи програмування БД. СКБД реляційного типу MySQL. Прийоми роботи з MySQL.
3. Бінарні та рекурсивні зв'язки у РБД
4. Нормальні форми БД. Нормалізація.
5. Реляційне числення. Операції у реляційних БД.
6. Мова запитів SQL.

Змістовний модуль 3. Документо-орієнтовані системи керування базами даних

Теми

1. Система керування базами даних MongoDB. Налаштування програмного забезпечення.
2. Структура JSON-документу. Поняття колекції та документу в документо-орієнтованих БД.
3. Створення документо-орієнтованої бази даних. Додавання, редагування та видалення документів засобами MongoDB.
4. Правила побудови запитів на вибірку засобами MongoDB.
5. Проектування власної бази даних у заданій предметній області.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		лаб	п.	інд.	с. р.	л		лаб	п.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Моделювання даних												
1. Основні поняття структурної організації даних в комп'ютерних системах.	10	2		2		6	10	1				9
2. Основні поняття моделювання даних в комп'ютерних системах.	10	2		2		6	10	1				9
3. Інформаційні системи. Бази даних, їх класифікація. Архітектура сучасних баз даних та баз знань.	10	2		2		6	10	1				9
4. Системи керування БД. Поняття. Призначення. Види. Функції.	10	2		2		6	10	1				9
Змістовий модуль 2. Реляційні бази даних												
1 Реляційна модель да-	10	2		2		6	10	1				9

них. Основні поняття. Обмеження цілісності в РБД.												
2 Системи програмування БД. СКБД реляційного типу MySQL. Прийоми роботи з MySQL.	10	2		2		6	10			1		9
3 Бінарні та рекурсивні зв'язки у РБД	10	2		2		6	10			1		9
4 Нормальні форми БД. Нормалізація.	10	2		2		6	10			1		9
5 Реляційне числення. Операції у реляційних БД.	10	2		2		6	10			1		9
6 Мова запитів SQL.	10	2		2		6	10			2		8
Змістовий модуль 3. Документо-орієнтовані системи керування базами даних												
1. Система керування базами даних MongoDB. Налаштування програмного забезпечення.	10	2		2		6	10	1		1		8
2 Структура JSON-документу. Поняття колекції та документу в документо-орієнтованих БД.	10	2		2		6	10	1				9
3 Створення документо-орієнтованої бази даних. Додавання, редагування та видалення документів засобами MongoDB.	10	2		2		6	10	1		1		8
4 Правила побудови запитів на вибірку засобами MongoDB.	10	2		2		6	10	1		1		8
5 Проектування власної бази даних у заданій предметній області.	40	2		2		36	40	1		1		38
Усього годин	180	30		30		120	180	10		10		160

5. Теми семінарських занять

Не передбачено програмою

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено програмою

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття структурної організації даних в комп'ютерних системах.	2
2	Основні поняття моделювання даних в комп'ютерних системах.	2
3	Інформаційні системи. Бази даних, їх класифікація. Архітектура сучасних баз даних та баз знань.	2
4	Системи керування БД. Поняття. Призначення. Види. Функції.	2
5	Реляційна модель даних. Основні поняття. Обмеження цілісності в РБД.	2
6	Системи програмування БД. СКБД реляційного типу MySQL. Прийоми роботи з	2

	MySQL.	
7	Бінарні та рекурсивні зв'язки у РБД	2
8	Нормальні форми БД. Нормалізація.	2
9	Реляційне числення. Операції у реляційних БД.	2
10	Мова запитів SQL.	2
11	Система керування базами даних MongoDB. Налаштування програмного забезпечення.	2
12	Структура JSON-документу. Поняття колекції та документу в документо-орієнтованих БД.	2
13	Створення документо-орієнтованої бази даних. Додавання, редагування та видалення документів засобами MongoDB.	2
14	Правила побудови запитів на вибірку засобами MongoDB.	2
15	Проектування власної бази даних у заданій предметній області.	2

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття структурної організації даних в комп'ютерних системах.	6
2	Основні поняття моделювання даних в комп'ютерних системах.	6
3	Інформаційні системи. Бази даних, їх класифікація. Архітектура сучасних баз даних та баз знань.	6
4	Системи керування БД. Поняття. Призначення. Види. Функції.	6
5	Реляційна модель даних. Основні поняття. Обмеження цілісності в РБД.	6
6	Системи програмування БД. СКБД реляційного типу MySQL. Прийоми роботи з MySQL.	6
7	Бінарні та рекурсивні зв'язки у РБД	6
8	Нормальні форми БД. Нормалізація.	6
9	Реляційне числення. Операції у реляційних БД.	6
10	Мова запитів SQL.	6
11	Система керування базами даних MongoDB. Налаштування програмного забезпечення.	6
12	Структура JSON-документу. Поняття колекції та документу в документо-орієнтованих БД.	6
13	Створення документо-орієнтованої бази даних. Додавання, редагування та видалення документів засобами MongoDB.	6
14	Правила побудови запитів на вибірку засобами MongoDB.	6
15	Проектування власної бази даних у заданій предметній області.	36

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено програмою.

10. Методи навчання

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: а) лекції, б) практичні заняття, в) самостійна робота студентів.

11. Методи контролю

1. Поточний контроль – фронтальне опитування, виконання лабораторних робіт.
2. Підсумковий контроль – екзаменаційні питання, виконання тестових і практичних завдань.

Оцінка успішності студента з курсу "Бази даних і інформаційні системи" є рейтинговою і виставляється за стобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих модулів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота															Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3					
T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	100
6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Мулеса О.Ю. Основи мови запитів SQL. Теоретичні відомості до вивчення курсу «Бази даних і інформаційні системи» для студентів 3-го курсу спеціальності «Прикладна математика». – Ужгород: УжНУ, 2015. – 52 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Дейт К. Введение в системы баз данных, 6-е издание: Пер. с англ. – К.; М.; СПб.; Издательский дом "Вильямс", 2000. – 848с.: ил.

2. Мейер Д. Теория реляционных баз данных: Пер. с англ. – М.: - Мир, 1987. – 608 с., ил.
3. Озкарахан Э. Машины баз данных и управление базами данных: Пер. с англ. – М.: Мир, 1989. – 696 с., ил.
4. Нагао М., Катаяма Т., Уемура С., Структуры и базы данных: Пер. с япон. – М.: Мир, 1986.- 197с., ил.
5. Гери Хансен, Джеймс Хансен. Базы даних: разработка и приложение: Пер. с англ. – М.: ЗАО "Издательство БИНОМ", 1999. – 704 с.: ил.
6. Джексон Г. Проектирование реляционных баз данных для использования с микро ЭВМ: : Пер. с англ. – М.: - Мир, 1991. – 252 с., ил.
7. Paul Beynon-Davies, Systemy baz danych: Wydanie drugie. Wydawnictwo Naukowo-Techniczne. Warszawa. 2000.
8. Баженова И. Ю. . Visual FoxPro 6 – М.: Диалог-МИФИ, 1999. – 416 с.: ил.
9. Єрьоміна Н. В. Проектування баз даних: Навч. Посібник.- К.: КНЕУ,1998. – 208с.

Електронні ресурси

1. <http://mongodb.com>
2. <https://www.mysql.com>